De grote overgang in de ontwikkeling van de mens

Van alleen zijn naar deel zijn van een groter geheel

9 december 1960
lezing 75

“Gegroet, lieve vrienden. Zegeningen voor jullie allen. Gezegend is dit uur.

Helemaal aan het begin van dit pad leerden jullie je fouten, je zwakheden en je tekortkomingen op het meest oppervlakkige en op het meest zichtbare niveau kennen. Dat was toen niet zo gemakkelijk. Jullie waren niet geoefend en niet gewend aan enige vorm van eerlijk zelfonderzoek. Vanuit dat stadium hebben jullie geleerd om dieper te gaan ten einde de meer subtiele kanten van jezelf te leren kennen. Er is sinds die tijd veel werk gedaan wat het vinden van fouten betreft. Misschien herinneren jullie je, dat ik jullie op een bepaald punt, toen we het over menselijke tekortkomingen hadden, vertelde dat *alle* fouten uit drie basisfouten voortspruiten: eigenzinnigheid, trots en angst[1] . Welke fout je ook neemt, als je hem diepgaand onderzoekt zul je altijd merken dat hij uiteindelijk voortkomt uit een van deze drie basisfouten.

Toen we de tweede fase van dit pad ingingen, waarin je complexen, je beelden, je onbewuste verwarringen, conflicten en je misvattingen aan bod kwamen, legde ik er de nadruk op dat je dit zelfonderzoek moet doen zonder jezelf te veroordelen, zonder te moraliseren, zonder vanuit een ethisch standpunt een oordeel te vellen over wat goed of fout is. Beoordeel liever of de gedachtegang wel juist is van wat je ontdekt. Er zijn goede redenen om dit aan te bevelen, want bij de mens vormt schuld en met name destructieve schuld al zo’n last, dat het een

[1] Lezing 30 ‘Eigenzinnigheid, trots en angst’ (Noot vertaler)

overmatige weerstand tegen zelfonderzoek oproept. Door moraliserend tegenover je innerlijke ontdekkingen te gaan staan voordat deze ontdekkingen diep genoeg gaan en aan transformatie toe zijn, maak je het werk onnodig zwaar.

Nu komt er een derde fase op dit pad. Voor diegenen die al het nodige algemene inzicht in hun innerlijke problemen hebben verworven, is het nogmaals nodig hun verborgen beelden en complexen te onderzoeken om uit te vinden welke fouten erin wortelen. Het kan zijn dat je dezelfde fouten vindt die je helemaal aan het begin van je werk ontdekte en die je dacht overwonnen te hebben. Op een oppervlakkig niveau kan dit ook heel goed zo zijn. Maar ongetwijfeld zul je dezelfde fouten of varianten ervan vinden, diep verborgen in je kernconflicten. Dit stadium is heel belangrijk vrienden. Maar je bent er alleen aan toe als je in staat bent ten volle te erkennen en te begrijpen wat je innerlijke conflicten en beelden zijn, wanneer je de misvattingen en de verkeerde conclusies herkent die daaruit voortkomen en ze vergelijkt met de werkelijkheid en de feiten, wanneer je ook begrijpt waar ze vandaan zijn gekomen en waarom en wanneer je dan ook ziet welke schadelijke gevolgen deze onbewuste, verkeerde gedachtegang voor jou (en de mensen om je heen) heeft.

Als je dat alles kunt zien en door en door kunt begrijpen - zonder een gevoel van schuld en onderdrukking maar eerder met een gevoel van vreugde, opluchting en overwinning die je kracht en inzicht geven in je eigen leven en het leven in het algemeen - pas dan is de tijd gekomen voor een nieuwe beoordeling vanuit een ethisch en spiritueel oogpunt. Ga in jezelf na waar je egoïstisch, trots, angstig en teruggetrokken bent. Onderzoek je innerlijke conflicten diepgaand, ongeacht hoe anders het lijkt op andere niveaus van je persoonlijkheid.

Dat is een heel belangrijke stap voorwaarts, vrienden. Er zijn twee basisstromen in het universum, misschien wel de twee meest fundamentele. De ene is de liefdeskracht. Deze houdt in: geven, contact maken, boven je kleine zelf uitstijgen, dat kleine zelf dat zichzelf als het middelpunt van alles beschouwt maar dat eigenlijk slechts een deel van een kolossaal geheel is. Voor je ware zelf ben *jij* niet het uiteindelijke doel. Wanneer je de hoogte bereikt waartoe je in staat bent, zie en ervaar je het leven niet meer binnen de grenzen van je beperkende, isolerende barrières. Je vindt eenheid met alle mensen. Je voelt en ervaart en denkt op een heel andere manier dan voorheen. Je bent een

ander mens geworden terwijl je toch in wezen dezelfde bent gebleven.

De tweede fundamentele kracht is het omgekeerde, egocentrische principe dat nog steeds het leven van de meeste mensen bepaalt. In deze toestand lijd je en 'geniet' je het leven *alleen*. Dat wil zeggen, hoeveel geliefde personen er ook om je heen zijn, je liefhebben en dingen met je delen, je levenservaringen zijn in wezen uniek en uitsluitend de jouwe, je kunt ze niet delen, niet overbrengen. Jij bent de enige die een bepaald verdriet of vreugde juist zó ervaart. Misschien ben je je dat nooit bewust. In feite kan je uiterlijke kennis in tegenspraak zijn met deze innerlijke toestand waarin je het leven ervaart. Toch, wanneer het om je *echte* gevoelens gaat, is dit de manier waarop je het leven ervaart zolang je nog in de staat van afzondering verkeert waarbij alles om jou draait.

De overgang van de ene staat in de andere is de meest wezenlijke stap op de ontwikkelingsweg van een geestelijke entiteit; in een of ander leven moet dat een keer gebeuren. Wanneer deze overgang plaats vindt kan niemand bepalen. Voor ieder mens is het anders. Maar op dit pad komt er vroeg of laat een tijd - en laten we hopen dat het nog in dit leven gebeurt, in deze speciale incarnatie - dat je van de ene toestand in de andere overgaat.

De woorden 'egocentriciteit' tegenover 'liefde' brengen op zich niet over wat het werkelijk betekent. Je hebt deze woorden vaak gehoord in veel filosofieën en in allerlei onderricht. Misschien ben je wel in staat heel intelligent over dit onderwerp te praten en schijn je te weten waar je het over hebt. Bij momenten heb je misschien zelfs ervaren waar ik over spreek. Een vluchtig ogenblik heb je je deze andere zijnstoestand voor kunnen stellen. Maar dan is het weer weg en leef je nog steeds in de oude illusie van isolatie. Het vereist heel wat méér om de overgang definitief te maken en het belangrijkste daarvan is het opsporen en oplossen van je verborgen conflicten. Bovendien is het van vitaal belang dat je over dit alles *nadenkt* en beseft wat het uiteindelijke doel is: de overgang van de ene staat naar de andere. Om dit te kunnen moet je je volledig bewust worden dat je nog in de oude, onwenselijke staat leeft. Zolang je je daarover nog illusies maakt of zolang je in verwarring verkeert en zelfs niet weet dat deze duidelijk verschillende basistoestanden bestaan, heb je het veel zwaarder.

Wanneer er voor het eerst iets doorschemert van de nieuwe

zijnstoestand voel je je losgerukt uit de beklemmende beperking van je egocentriciteit, waarin je jezelf als een geïsoleerd wezen ervaart. Je voelt een diepe bestemming in het leven, in jouw leven, in alle leven. Je begrijpt de zin van al je ervaringen (zowel de goede als de slechte) en beoordeelt ze vanuit een totaal nieuw gezichtspunt. Heel diep ervaar je eenheid met alles wat leeft en het belang en de bestemming van dit alles en van jezelf. Je raakt doordrongen van een nieuwe vreugde en een gevoel van veiligheid waarvan je het bestaan nooit gekend hebt. In dit nieuwe gevoel van veiligheid draai je jezelf geen rad voor ogen dat jou geen lijden meer ten deel zal vallen, maar je bent er niet bang voor en kruipt er niet voor weg. Je weet dat het je niet kan deren.

Misschien is een gewone eerste ervaring - als een flauw vermoeden bij wijze van spreken - het geheel eigen gevoel, dat wat je ook op dit moment ervaart, het tegelijkertijd ook door miljoenen anderen gevoeld wordt. Het werd door miljoenen in het verleden ervaren en zal door miljoenen in de toekomst worden beleefd. Sedert het begin van de stoffelijke wereld waren deze gevoelens aanwezig - goede of slechte, positieve of negatieve, gevoelens van vreugde of pijn - en hadden mensen deel aan wat er oorspronkelijk al was. *Het feit dat je een gevoel lijkt teweeg te brengen, betekent nog niet dat dat ook echt zo is*. Wat je teweeg brengt, is de gesteldheid om je op die speciale kracht of dat principe of die al bestaande emotie af te stemmen. Dit mag haarkloverij lijken, maar dat is het niet. Het maakt een wezenlijk verschil of je het leven vanuit die nieuwe visie waarneemt. Zolang je de illusie koestert dat *jij* de desbetreffende emotie of levenservaring voortbrengt, ben je nog steeds uniek, alleen en afgezonderd. Wanneer je op die nieuwe manier gaat voelen, wordt je automatisch een deel van het geheel en kun jij je niet langer het afgezonderde individu zijn dat jij je eerst voelde.

Ik verwacht niet in het minst dat deze woorden onmiddellijk deze nieuwe staat teweeg brengen. Maar als je met je werk op het pad gestaag voortgaat en je daarbij je innerlijke zienswijze in die richting oefent door te mediteren en *te proberen deze woorden te voelen*, kun je de overgangsperiode versnellen. Het zal je horizon aanzienlijk verbreden. Het zal je een nieuwe kijk geven op het verdriet waar je doorheen gaat. Het zal je helpen om al het negatieve dat je in jezelf vindt constructief te gebruiken. Het zal je creatieve vermogens doen toenemen.
Het is een fundamenteel verlangen van de mens om de nieuwe staat te

bereiken; om na de overgang echt in deze nieuwe staat te zijn. In zijn onwetendheid kan hij dit verlangen tegenhouden en er bang voor zijn, maar het blijft altijd. Want in de natuurlijke staat voor al Gods schepselen - de staat van eenheid - bestaat er geen alleen zijn meer. In jouw toestand ben je in wezen alleen. Het beste wat je van tijd tot tijd kunt bereiken is je bewust te worden dat anderen hetzelfde doormaken en hetzelfde voelen. Maar dat is bepaald niet wat in die nieuwe staat wezenlijk is. In de nieuwe toestand weet je diep van binnen, dat alle dingen, gevoelens, emoties, gedachten en ervaringen al bestaan, en dat jij - net als heel veel anderen - je afstemt op deze al aanwezige krachten en die met de anderen deelt omdat je zelf de voorwaarden daartoe hebt gecreëerd. Deze krachten en stromingen zijn overal, om je en in je. Het is aan jou díé naar voren te halen welke je beïnvloeden, gemeenschappelijk met zoveel andere schepselen in jullie wereld of in andere werelden[1].

Stel je iedere soort emotionele ervaring, van de verdrietigste tot de meest blije, voor als stromen of vibraties. Al naar gelang je manier van denken, emotionele toestand, je algemene ontwikkeling, karakter-neigingen als ook naar gelang van voorbijgaande stemmingen of uiterlijke gebeurtenissen, stem je je af op een van deze stromen terwijl je je vaak tegelijkertijd met een deel van je wezen op een andere, tegenstrijdige stroom afstemt. Met die benadering zal er zeker een drastische verandering in je hele kijk op je innerlijke en uiterlijke leven plaatsvinden. Het is je bestemming om van een geïsoleerd, egocen-trisch mens langzamerhand de mens die je werkelijk bent te worden. Dit alles is zo moeilijk in woorden te beschrijven.

Door je beperkte voorstellingsvermogen heb je het gevoel, dat je alleen als je uniek bent waardigheid bezit en kans op geluk hebt. Ook heb je (vaak onbewust) het gevoel dat je - als radertje in het grote geheel - niet meetelt. Je verkeert nog steeds in de illusie dat je maar een van miljarden mensen bent en daarom onbelangrijk, en dat daarmee ook je geluk onbelangrijk is. Een andere illusie van je is je recht op individualiteit. In die illusie ben je een afzonderlijk wezen en daardoor wezenlijk, alleen en uniek. In het beste geval geloof je dat anderen in hetzelfde dilemma verkeren. Al deze veronderstellingen zijn onjuist, maar in zekere mate bij de meeste van jullie aanwezig. Zolang dit misverstand in je bestaat, ben je (onbewust) in een onnodige en

[1] Zie ook lezing 45 ‘Levenskracht in het heelal’ (Noot vertaler)

tragische strijd verwikkeld. Natuurlijk stel je je teweer om je individuele recht op te geven van gelukkig en belangrijk te zijn. Als deze innerlijke dwaling was opgehelderd zou dat het gevecht lichter maken. Het zou nog steeds doorgaan maar het zou gemakkelijker zijn.

De waarheid is – en eens zul je dat ervaren - dat je in de nieuwe staat merkt dat je, juist omdat je niet meer of minder bent dan deel van een geheel en met zoveel anderen deel hebt aan iets wat al bestaat, een gelukkiger mens bent. Je hebt recht op geluk en door dit feit bezit je eerder meer dan minder waardigheid en individualiteit. Je waardigheid wordt groter naarmate je minder trots bent op je afzondering. Het leven wordt voller en rijker naarmate jij je afzondering, die voortkomt uit de eveneens onbewuste misvatting dat apart en uniek zijn je meer brengt, opgeeft. Je denkt dat je van anderen iets moet wegnemen om zelf meer te hebben - en dat is de dwaling en de aanleiding voor het conflict. In de oude staat komt het hier inderdaad op neer, maar in de nieuwe staat, na de overgang, is het niet waar. Het belang van jouw welzijn is oneindig groter, juist omdát je deel bent van een geheel. Vanaf het moment dat ook maar een glimpje van die waarheid tot je doordringt, zal het oude conflict, dat egoïsme je gelukkig maakt of dat jouw geluk niet telt als je van dit ‘egoïsme’ afziet, je nooit meer verscheuren. Maar je opvatting van wat geluk is kan drastisch veranderen, althans in bepaalde opzichten. Door dit diepgewortelde misverstand in de menselijke ziel is er een diep schuldgevoel aanwezig vanwege je verlangen om gelukkig te zijn. Dit conflict moet wel verdwijnen op het moment dat je vanuit dit nieuwe gezichtspunt leert kijken. Op het moment dat je tot dat inzicht komt - eerst misschien heel zwak en kort - besef je pas hoe ongelooflijk geïsoleerd je was. Dan ga je echt zien dat de oude toestand van afscheiding jouw wereld was en ook nog steeds is en je bewuste verlangen om deze wereld achter te laten wordt groter. Wanneer ik ‘egocentriciteit’ zeg, bedoel ik het niet moraliserend, beschuldigend of vermanend. Ik bedoel het filosofisch. Het duidt op een bepaalde, wezenlijke zijnstoestand, in tegenstelling tot een volkomen andere zijnstoestand: de ene wereld tegenover een andere, het ene zielsprincipe tegenover een ander.

Als je langzamerhand deze overgang doormaakt moeten je waarden wel veranderen. Je bedoeling, je doel en je opvatting over het leven kunnen niet anders dan een verandering ondergaan, niet in de zin van nieuwe meningen die je oppervlakkig aanneemt, maar als een heel geleidelijke, organische, innerlijke groei. Die verandering komt

langzaam en is dan uiterlijk. Vaak hoeven uiterlijke meningen niet eens een drastische herziening te ondergaan. Ze kunnen in essentie dezelfde blijven, maar je ervaart en voelt ze anders. Het innerlijk motief voor diezelfde meningen is anders.

Mensen zijn zo bang om te veranderen. Maar er is niets om bang voor te zijn. Wanneer ik zeg veranderen, bedoel ik dat in dat veranderen nog een groot deel van je leven en ook veel van je meningen hetzelfde kunnen blijven. Dat klinkt paradoxaal, vrienden, maar dat is het niet. Helaas is de menselijke taal te beperkt om het beter uit te drukken. Iemand die dit alles - al is het maar vluchtig - ervaren heeft, weet precies wat ik bedoel. Anderen moeten wachten tot zij hier iets van ervaren. Je blijft dezelfde en je verandert. Dat is mogelijk op een goede, constructieve en natuurlijke manier omdat het je levensroeping is om maximaal te groeien. Maar het is ook mogelijk om te veranderen en dezelfde te blijven op een verkeerde, destructieve manier. Je hebt werkelijk niets te vrezen als je deze overgang nadert. Want dat wat waardevol is, dat wat jóúw essentie is, blijft hetzelfde, alleen rijker. Slechts datgene wat niet tot jouw essentie behoort valt langzamerhand af, als een oude, afgedragen jas. Dan stromen er zeer creatieve krachten uit je voort, waarvan je nu absoluut niet beseft dat ze in je aanwezig zijn.

Je diepste stromingen veranderen totaal van richting wanneer je in die nieuwe staat komt. In je huidige staat proberen veel creatieve krachten zich te manifesteren, of het nu liefde, een talent of wat dan ook betreft, maar vanwege de fundamentele staat waarin je innerlijk verkeert (de toestand van egocentrische afzondering) trekken ze zich terug. Na de eerste inspanning om uit te stromen en de kosmos te bereiken, anderen te bereiken, worden ze teruggetrokken, vastgehouden en ontkracht. Dat is een grote frustratie waartegen je diepste aard rebelleert. Die kan niet anders dan rebelleren want het is tegengesteld aan de natuur, aan de schepping en aan harmonie. Een dergelijke rebellie veroorzaakt heel wat conflicten, die nooit geheel opgelost kunnen worden door het herkennen van je beelden en conflicten uit je jeugd. Terwijl het oplossen van deze jeugdconflicten essentieel is om de hier beschreven nieuwe zijnstoestand voort te brengen, is het belangrijk te zien dat het eerste oogmerk geen doel op zich is. Het kan niet het uiteindelijk resultaat zijn. En aangezien het dat niet is, kom je als je het daarbij laat (het oplossen van conflicten uit je jeugd en van psychologische afwijkingen) ook niet aan je vervulling toe. In veel gevallen zul je er

zelfs niet in slagen deze conflicten echt op te lossen als dit een doel op zich is en geen middel voor het grotere doel: de overgang van de egocentrische, geïsoleerde toestand naar een eenheid met alles, naar het besef dat je een integraal deel van een geheel bent in een schepping die eindeloos en onophoudelijk streeft naar deze grotere vervulling.

Slechts wanneer je dit grotere doel in aanmerking neemt als je persoonlijk doel, ben je in staat jezelf totaal te vervullen. Je ontwikkelt al je vermogens en er vloeit een grote stroom van leven, gezondheid en kracht door je heen. Wanneer deze basisvisie op het leven is vervormd of niet duidelijk in je is geformuleerd, kunnen je scheppende en heilzame krachten niet vernieuwd worden door de grote kosmische krachten. Deze kosmische krachten worden voortdurend geblokkeerd en gestopt door je onwetendheid, verwarring, gebrek aan visie of foutieve visie op de ware betekenis van het leven. Met de juiste visie zul je zeker de overgang naderen en uiteindelijk ook maken. In de nieuwe toestand manifesteren je eigen scheppende krachten zich op natuurlijke wijze; daarbij stromen de kosmische krachten voortdurend in je en vernieuwen en regenereren je hele wezen op alle niveaus. Je uitgaande krachten raken andere wezens, waar ze ook zijn en wie ze ook zijn. Zij raken diegenen die erop zijn afgestemd.

Ik weet dat dit onderwerp voor velen moeilijk te begrijpen is. Het is abstract en niet gemakkelijk in praktijk te brengen. Om de diepere betekenis van deze woorden echt te kunnen vatten, heb je al je innerlijke zintuigen, je intuïtie nodig en ook de oprechte wens om het te begrijpen. Maar zelfs als je er niet in slaagt om dit met meer dan je verstand te begrijpen, zelfs als je nog niet in staat bent om te ervaren en te weten dat dit waarheid is, zul je door deze woorden te bestuderen en erover te mediteren, door vanuit deze visie te voelen en je eigen innerlijke ontdekkingen te gebruiken, op het punt komen dat ze een openbaring voor je zijn. Dan gaat er een nieuwe deur voor je open waar je van harte door naar binnen zult gaan. Dan zie je hoe lang je ertegen hebt gevochten om deze drempel over te gaan.

Wanneer je deze nieuwe houding tegenover het leven cultiveert komt hier uiteindelijk niet alleen begrip uit voort over jezelf en anderen, maar ook over je bestemming in het universum en je functie erin. Niets anders dan dat begrip kan je uiteindelijk de ware zekerheid geven waar je nog steeds naar zoekt. Alle grote leraren en wijzen aller tijden hebben in verschillende bewoordingen en vormen over deze grote over-

gang gesproken. Jullie die op dit pad zijn, moeten zelfs lang voor je in staat bent die overgang te maken, je er een voorstelling van maken, ervan weten, erover nadenken en weten dat deze tijd zeker zal komen.

Hoe worstelt de menselijke ziel met dit uiteindelijk lot van ieder wezen! Hoe bang is zij om een staat van ongeluk los te laten om tot een staat van geluk en zekerheid te komen! Hoe dwaas is het gevoel diep in je hart, dat je iets kostbaars achterlaat wanneer je de oude wereld verlaat en de nieuwe bereikt. Hoe pathetisch is deze strijd! Probeer die onredelijke, irrationele angst en weerstand te vinden. Het is in je aanwezig. Je hoeft er alleen maar naar te kijken. Je zult het bij veel gelegenheden in je dagelijkse leven kunnen herkennen. Je hoeft niet diep te graven of ver te zoeken om deze angst te vinden. Deze fundamentele, uiteindelijke weerstand en angst voor de overgang komt in ontelbare kleine dingen in je dagelijks leven tot uiting. Ontdek hem en je hebt een waardevolle sleutel gevonden.

Allereerst is het nodig dat je gaat beseffen hoezeer je worstelt om het geïsoleerde leven te behouden dat je in het beste geval met een paar uitverkorenen wilt delen. Als je hen op een of andere manier kunt liefhebben, ben je al een stap verder dan heel veel anderen die zelfs dit niet kunnen.

Ik hoop dat jullie mijn woorden niet verkeerd begrijpen en eruit opmaken dat je je uiterlijk leven drastisch moet veranderen. Er is iets veel subtielers nodig. Wanneer je eenmaal de symptomen van je oude, egocentrische, geïsoleerde manier van leven herkent, moet je wel zien hoe iedere impuls die met deze kijk op het leven te maken heeft, gevoelens van angst en onveiligheid, zinloosheid en onbelangrijkheid creëert. De nieuwe staat is een toestand van voortdurende vreugde en diepe innerlijke zekerheid. Wanneer ik zeg voortdurende vreugde bedoel ik niet dat je geen moeilijkheden meer kunt tegenkomen. Ik heb dat al heel vaak gezegd en ik wil niet dat ik in dat opzicht ooit verkeerd begrepen word. Niemand moet dit pad en de ontwikkeling die daarop plaats vindt opgaan met de idee, dat als hij maar op de juiste manier te werk gaat zijn moeilijkheden zullen ophouden. Dat is natuurlijk heel onrealistisch zolang je nog als mens geïncarneerd bent. Maar dat waar je doorheen moet, maakt je niet bang meer. Je ziet er de zin van in en je gaat er moedig doorheen, het inspireert je tot groei. Je accepteert het als een deel van het leven in plaats van ervoor ineen te krimpen.
Jullie zien dus, lieve vrienden, dat de mensheid eigenlijk aan het

worstelen is om een toestand van isolatie en duisternis en van zinloze strijd te behouden, wat zij oogst is ongeluk. Juist dit feit bewijst steeds meer dat dit de verkeerde richting is en men een andere in moet slaan. Wanneer je innerlijk van richting verandert is het resultaat een gevoel van vrijheid en vreugde, bestemming en veiligheid. Het lijkt alsof je eigenlijk iets opgeeft waar je wanhopig aan vasthoudt, maar als je eenmaal besluit om het op te geven zul je zien dat je nog helemaal niets hebt opgegeven.

De eerste voorzichtige stappen in de richting van overgang van de ene staat in de andere zijn zelfkennis en begrip van je onbewuste problemen, opvattingen en houdingen. Zelfkennis en acceptatie van jezelf zijn eerste vereisten. Al het andere komt daaruit voort. Maar je moet je ook realiseren dat er een hoger doel is dan alleen het oplossen van je innerlijke problemen. Of, om het anders te zeggen, je kunt deze problemen niet werkelijk oplossen als je deze grote, fundamentele overgang niet voor ogen hebt. Als je af en toe probeert te voelen waarover ik het hier vanavond heb, kan het je helpen een klein raampje te openen naar een nieuw gezichtsveld.

Zijn er nog vragen?"

VRAAG: U sprak over afstemmen: hoe stem je je van de ene staat op de andere af? Ik bedoel technisch gesproken.

"Het wordt een automatisch proces wanneer je bij dit zelfonderzoek te werk gaat met het uiteindelijk doel voor ogen. Als je je kernproblemen en afwijkingen diepgaand gaat begrijpen, begin je die alleen al door dit grondige begrip in zekere mate op te lossen en gaan je opvattingen veranderen. Je kijk en je waarden gaan subtiel en langzaam maar zeker veranderen. En door die andere kijk en opvattingen, tezamen met een hogere mate van bewustzijn, vindt dat 'afstemmen' automatisch plaats. Je kunt je niet afstemmen door jezelf eenvoudig te dwingen iets te voelen of te denken. Je kunt jezelf op weg helpen door te proberen op die manier te voelen en waar te nemen. Maar doe het op een natuurlijke en ontspannen manier, zonder dat je onmiddellijk resultaten verwacht. En alleen met het oogmerk de werkelijkheid beter waar te nemen in plaats van met een verwachting van drastische verandering. Er is geen magische formule, het is een kwestie van groeiend bewustzijn, dat volgt als een nevenproduct van zelfontwikkeling en zelfkennis. Je kunt dit automatische groeiproces een beetje versnellen door bepaalde

gedachten te cultiveren; door spirituele voeding te krijgen; door daarbij ook deze lezing te gebruiken. Dit alles tezamen zal zeker een andere vibratie in je hele wezen teweeg brengen. En door deze andere vibratie stem je je op een andere kracht of stroom af.

Nu daarentegen is het zo, dat de vibraties die uit je voortkomen, met al hun stoornissen en tegenstrijdige gevoelens, afstemmen op negatieve stromen. Deze maken net zozeer deel uit van jullie wereld als de positieve. Automatisch stem je je af op dat wat overeenkomt met je eigen vibratie. Je eigen vibratie is de totale som van je persoonlijkheid: je karakter, je algehele visie op het leven, je welbevinden of gebrek daaraan, je gezonde, constructieve en creatieve vermogens of gebrek daaraan, je bewustzijn en het gevoel dat je leeft en een bestemming vervult en dat je deze bestemming al dan niet kent of aanvoelt. Dat hele samenstel veroorzaakt *jouw* vibratie. Die vibratie bepaalt dan weer de krachten of stromen waarop je je afstemt. Misschien verwachtte je een speciale formule? Die kan ik niet geven."

VRAAG: Met andere woorden, het is een staat van mentaal en emotioneel welbevinden. Overeenkomstig die toestand trek ik bepaalde stromen aan. Veronderstel nu dat de geestestoestand zodanig is dat je eerder de negatieve krachten aantrekt, dan is de vraag: hoe ga ik te werk om deze stromen langzamerhand te veranderen? Want als ik ga bedenken en me ga voorstellen dat er positieve en negatieve stromen zijn, krijg ik het idee dat ik op moet passen om niet op deze negatieve krachten af te stemmen. Als ik me in die toestand bevind, hoe maak ik dan de ommezwaai om met het positieve in contact te komen?

"Waar ik vanavond over sprak verandert je eigen houding tegenover je werk niet in het minst. Je schijnt je in groter gevaar te voelen en meer blootgesteld aan krachten buiten jouw controle, omdat je nu in aanmerking neemt dat deze krachten al bestaan. Terwijl het idee dat je eenvoudig zelf negatieve emoties voortbracht je een groter gevoel van bescherming gaf. Dat klopt helemaal niet. Het feit dat je een conditie schept waardoor je je afstemt op al bestaande krachten, maakt je niet hulpelozer, eerder het tegendeel. Als je het goed begrijpt, geeft het je meer kracht en een groter inzicht om een te worden met de positieve stromen. Jouw reactie is op zich al het bewijs voor de fundamentele strijd van de mens en de ongegronde angst om de afgescheiden staat te

verlaten. Het is precies wat ik heb geprobeerd duidelijk te maken: ten onrechte heb je het gevoel dat je veiliger bent in je isolatie en kwetsbaarder wordt als deel van een geheel. Met zo'n houding voel je je het slachtoffer van andermans invloed op jou, van al bestaande factoren buiten je controle. Je zult deze verkeerde indruk houden zolang je je eigen innerlijke verantwoordelijkheid niet volledig op je hebt genomen. Wanneer het zover is zie je automatisch dat de waarheid helemaal niet zo is als je haar nu ziet.

Je directe benadering van het probleem is altijd dezelfde. Begrijp eerst de grond van je angsten. Wanneer je diep genoeg gaat en er niet voor terugschrikt de draad tot het einde toe te volgen, zul je uiteindelijk zien dat je het bij het verkeerde eind hebt. Alle angsten (met uitzondering van de gezonde angst tot zelfbehoud[1]), alle psychologische angsten zijn altijd gebaseerd op illusies, op misvattingen. Wanneer je de grond van je angsten begrijpt ben je in staat ze op natuurlijke wijze op te geven. Dan ontwikkel je het transcenderende inzicht dat ze onnodig, illusoir en totaal zinloos zijn. Met dat besef zal je angst - niet abrupt, maar langzamerhand - ophouden. Zo stem je je dan af op een andere stroom. Bewustzijn en begrip van het negatieve is essentieel. Alle angsten en andere negatieve emoties zijn het gevolg van een verwarde en onware gedachtegang (bewust of onbewust). Door dergelijke negatieve emoties diepgaand te analyseren zul je uiteindelijk je denken en je opvattingen opnieuw beoordelen en daarmee de bestaande verwarring opruimen.

De grootste moeilijkheid is vaak dat mensen zich niet eens bewust zijn dat ze bang zijn. Het is veel beter wanneer je weet dat je bang bent. De eerste stap is dus je bewust te worden dat je angsten hebt. De tweede stap is om precies na te gaan waar je bang voor bent, waarom en waar het vandaan komt. Ik geef toe dat dit hard werken is. Daar is geduld en doorzettingsvermogen voor nodig om het uit te vinden. Dan vind je de oorsprong en de misvatting die eraan ten grondslag liggen. Op dat moment begint de angst te verdwijnen. Veel van mijn vrienden hebben dat althans tot op zekere hoogte ervaren. Dat is de enige manier. Om de angst te koesteren dat je je misschien op de verkeerde stroom afstemt, is wel de meest onproductieve houding die je je kunt bedenken. Je met krachtige maatregelen daartegen wapenen zou tot niets leiden. Je kunt jezelf niet beschermen door je nog meer te isoleren. De enige manier

[1] De Gids komt daar op terug in de lezingen 85 'Vervormingen van de instincten tot zelfbehoud en voortplanting' en 86 'De instincten tot zelfbehoud en voortplanting in conflict met elkaar' (Noot vertaler)

om je angst de baas te worden is de bereidheid op te brengen om erdoorheen te gaan als het niet vermeden kan worden. Daarin ligt de acceptatie van je huidige onvolmaaktheid. Het betekent dat je het leven in zijn geheel accepteert, ook de noodzakelijke negatieve manifestaties die het gevolg zijn van je nog aanwezige onvolmaaktheid. Dit is de *enige* gezonde benadering."

VRAAG: Ik sprak over de tijd van 'de overgang'; over de angst daarbij. Het duurt lang voordat je hebt uitgevonden waar die angst ligt. In die overgangstijd trek je deze negatieve stromen automatisch aan. Ik zoek speciaal hulp voor die overgangstijd. Omdat, zoals u zei, die overgang niet van vandaag op morgen plaats vindt. Dus hoe ga ik dan te werk?

"Bedoel je dat de angst die in je aanwezig is om de oude staat te verlaten je naar nieuwe negatieve stromen trekt? Maar je vergist je wanneer je gelooft dat de overgangstoestand *nieuwe* angsten voortbrengt. Dezelfde oude angsten hebben al die tijd al bestaan. Je wordt je er nu alleen meer bewust van. Deze strijd woedt al sedert het begin aller tijden in de mens. Zolang hij de overgang niet gemaakt heeft vecht hij ertegen, omdat hij er onbewust bang voor is. Deze angst kan in allerlei symptomen tot uiting komen, maar diep weg is het toch de fundamentele angst om de oude staat te verlaten.

De mens denkt altijd dat, wanneer hij zich meer bewust is van een negatieve gesteldheid, hij er meer door in gevaar wordt gebracht. Maar het tegendeel is waar. Hoe meer je je bewust bent van deze of gene angst, of van een of andere negatieve gesteldheid, hoe *minder* deze een negatieve uitwerking op je heeft. In ieder geval kun je jezelf niet genoeg voorhouden dat je nooit en te nimmer een hulpeloze prooi bent voor de invloed van anderen en anderen zijn ook geen prooi van jouw invloed."

VRAAG: Als ik het goed begrepen heb, wil ik graag een poging doen om nog iets toe te voegen aan het antwoord op deze beide vragen die om specifieke instructie vragen hoe je je er op moet afstemmen. Ik heb niet het gevoel dat deze lezing andere instructies gaf dan doorgaan met het algemene psychologisch werk, dat bestuderen en erover nadenken. Het is eerder een beschrijving van wat er vanzelf, als resultaat van dit werk, gaat gebeuren. Het is niet een kwestie van je afstemmen op

angst of vreugde. Zoiets kan niet. Het is een geleidelijke arbeid en als je een tijdje bang bent is daar gewoon niets aan te doen, behalve het werk dat we toch al doen. Als we een tijdlang op de juiste wijze te werk gaan, zal de angst langzamerhand vanzelf veranderen.

"Zo is het precies. Erover nadenken kan je helpen om nieuwe perspectieven te scheppen. Het kan je helpen om een nieuw begrip te verwerven vanuit een andere hoek, om dat wat je op dit pad ontdekt beter te kunnen verwerken. Dat is wat het teweeg kan brengen. Dat is wat deze lezingen kunnen doen."

VRAAG: Ik wil graag een vraag stellen over angst voor succes.

"Natuurlijk kan een dergelijke vraag slechts heel algemeen beantwoord worden. Ieder die zo'n probleem heeft moet dat persoonlijk uitwerken omdat er heel wat variaties en factoren mogelijk zijn. En zelfs als deze algemene uitleg precies op iemand van toepassing zou zijn, dan was dat nog niet voldoende. Je moet het in je persoonlijk werk voelen.

Algemeen gesproken kan angst voor succes erop wijzen, dat je bang bent dat je niet tegen succes bent opgewassen. Jullie weten allemaal dat het kind in je iets op een zilveren dienblad aangereikt wil krijgen, zonder de nodige verantwoordelijkheid, werk, besluitvaardigheid en kosten. Wanneer je volwassen bent accepteer je al deze factoren, maar als het kind in je dat niet doet, dan kan angst voor succes het gevolg zijn van dit niet aanvaarden van volwassenheid. Daarom creëer je er nog een angst bij, namelijk de angst om elk mogelijk succes dat je zou kunnen hebben weer te verliezen. Diepere kennis van je ziel maakt je duidelijk dat je alleen rechtmatig kunt behouden wat je rechtmatig verdient door een volwassen houding er tegenover. Als deze volwassen houding op een of andere manier ontbreekt, weet je diep van binnen dat het succes van voorbijgaande aard is. Daarom probeert zo iemand de schaamte en het door de mand vallen, de mislukking en het verdriet te vermijden door het succes al bij voorbaat te saboteren met zijn angst.

Angst voor succes wordt meestal veroorzaakt door: l) gevoelens van ontoereikendheid, 2) gebrek aan eigen verantwoordelijkheid, hoe subtiel dat ook innerlijk tot uiting komt (niet noodzakelijk uiterlijk), en 3) schuld: het gevoel: 'ik verdien het niet echt.' Ook schuld staat in verband met de factor die ik hier heb besproken. Omdat je niet bereid

bent om volwassen verantwoordelijkheid op je te nemen, voel je je natuurlijk schuldig, omdat je toch het doel verlangt. Als iemand ten volle eigen verantwoordelijkheid accepteert, bereid is voor alles de prijs te betalen en zo in staat is een volwassen besluit te nemen, zal er niet zo'n schuld zijn.

Wanneer zich zo'n probleem voordoet en je gaat diep genoeg, dan zul je zeker de elementen vinden die ik in deze lezing heb besproken. Je kunt er variaties van vinden, vooral persoonlijke variaties, maar in de grond zijn de herbenoemde aspecten zeker in een of andere vorm aanwezig.

Op een dieper, spiritueel niveau doet zich echter nog een element voor. Dit houdt heel nauw verband met l) de psychologische factoren die ik zojuist heb besproken, en 2) met het onderwerp waar ik het vanavond over had en dat ik ook in voorgaande lezingen heb vermeld in een ander verband.

Misschien herinneren jullie je dat ik in een vorige bespreking de angst voor geluk aan de orde stelde, die tot op zekere hoogte in elk mens aanwezig is.[1] De angst voor geluk houdt nauw verband met de nieuwe staat, die louter geluk is. Elk echt geluk moet op de een of andere manier verband houden met die nieuwe zijnstoestand waar je na de overgang in verkeert. Voor elk soort echt succes (niet zomaar oppervlakkig succes) geldt, dat als het niet in die geest wordt gezocht en ervaren - in de geest van een deel van het geheel te zijn met het gemeenschappelijk doel het hele universum naar die vervulling te brengen - als dat niet gebeurt dan is het succes van oppervlakkige, onbevredigende en ook van heel tijdelijke aard. Het is niet lonend en op de een of andere manier moet het wel beangstigend zijn. Echte bevrediging en veiligheid, die nevenproducten van echt succes zouden moeten zijn, zijn onverenigbaar met de staat van afzondering, zelfs al is deze staat van afzondering niet duidelijk zichtbaar. Het is een subtiele, onuitgesproken en onbewuste factor. Die onverenigbaarheid schept angst voor succes.

Ik trek me nu terug met bijzondere zegeningen voor dit seizoen. Natuurlijk hebben of kennen wij in onze wereld geen seizoenen. Maar jullie, in jullie wereld, hebben juist deze tijd van het jaar gekozen om

[1] Lezing 58 'Het verlangen naar geluk en het afwijzen ervan' (zie ook Padboek II) (Noot vertaler)

de geboorte te vieren van iemand die op de best mogelijke manier getuigde van de overgang waarover ik heb gesproken. Hij getuigde ervan in symbolen. Want het leven zelf is een symbool, veel meer nog dan je dromen. Dus met deze speciale zegening van Christus, die liefde was, liefde is en altijd liefde zal zijn, laat ik kracht en onze liefde bij jullie achter, samen met onze wensen dat jullie door mogen gaan met deze strijd op dit ene pad, dit pad waarop je op zoek bent naar jezelf en jezelf ontwikkelt om *diegene te worden waartoe je bestemd bent!* Want niets is meer de moeite waard en zinvoller, zolang je waarlijk eerlijk bent tegenover jezelf. Want dat is de eerste stap naar liefde.

Wees daarom gezegend lieve mensen, wees in vrede, wees in God!"

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1960.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'The Great Transition in Human Development'.
Vertaling door Lidewij Frijlink in 1982; herzien in 1994 door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2010*